

DreamHamar

I Hamar inviterede kommunen det globale netværk indenfor i en kreativ omdannelsesproces af byens torv. En stor del af den internationale kommunikation foregik på en online platform. Det skabte nye skæve ideer, og man fik fat i nye målgrupper. Men lokal kritik og sparerunder medførte, at kun få af elementerne blev indlejret i det endelige projekt.

Bygget på interview med Planlægger Kari Nielsen og Skolelærer Audun Jensen
Af Ellen Højgaard Jensen. Dansk Byplanlaboratorium

Stortorget

Ønsket var at skabe en kollektiv drøm og redesigne byens centrum under navnet DreamHamar, og den kreative ideudvikling er tænkt meget tidligt ind i projektforsløbet. Omdannelsen af Stortorget var udlagt som en konkurrence, og mere end 80 forslag blev modtaget af Hamar Kommune.

Input fra Madrid – og fra resten af verden

Hamar Kommune slog en konkurrence op med det formål at redesigne Stortorget. Det var en konkurrence med stærkt kunstnerisk islæt og Den Madridbaserede gruppe, Ecosistema Urbano, vandt. Gruppen består af arkitekter og urbane designere. Hamarborgerne, men også skoler og universiteter fra ind- og udland har på kryds og tværs været meddesignere og sparingspartnere. Alle, der har været interesseret, har kunne deltage i den åbne proces. Undervejs blev torvets belægning malet, der blev plantet blomster i en bil og dagligstuemøblerne kom til hæder og ære på pladsen. Ingen var i tvivl om at der var noget i gang. Men mange fandt det lidt for flippet og udefrakommende.

Lokal kritik – international hæder

Processen har vundet flere internationale priser for sin kreativitet og åbenhed. Bl.a. blev Dream Hamar udnævnt som best practice i forhold til borgerinddragelse af UN-habitat i 2014. Samtidig var projektet i lokal modvind med en meget kritisk lokalpresse. Da man samtidig skiftede politisk ledelse endte projektet med at blive beskåret, så mange af drømmene ikke blev indfriet. De unge

fik dog deres største drøm om en skøjtebane, et sidde møbel og et soppebassin/springvand på pladsen opfyldt.

"Det var nyt og anderledes. Der var mange, der blev forargede" fortæller skolelærer Audun Jensen
"Det var et projekt med stor risiko og stor faldhøjde, men dem, der var aktive, var vældig begejstrede" siger planlægger Kari Nielsen og *"Selvom der måtte skæres kraftigt i projektet, så oplever vi at borgere og politikere har ejerfølelse til torvet og har taget det til sig som Hamars dagligstue, selv om nogen synes at det er blevet for goldt"*

Dream on a cloud

Parallelt med den omfattende lokale inddragelse og de fysiske møder kørte som sagt en digital proces. Ecosistema Urbano etablerede et digitalt laboratorium – en omfattende webplatform, der linkede videre til projektets forskellige sociale netværkskanaler. Herfra var det muligt at følge med og blive koblet på den kreative planlægningsproces. Netsiden dreamhamer.org var navet, der kobledede alle aktiviteterne sammen og gjorde processen transparent. Man kunne følge ugentlige tv-optagelser, online workshops, ugentlige chats eller bruge en speciel App. Der blev også etableret et akademisk netværk, hvor skoler og internationale institutioner kunne bidrage med forslag og dermed forbinde Hamar til resten af verden. Brugere var primært Hamars børn og unge og ikke mindst studerende fra udlandet, der kunne deltage i workshops som var de fysisk til stede.

<p>Hvor: Hamer – 1 times kørsel nord for Oslo Hvad: Digitalt lab. Hjemmeside, blogs, digitale værksteder og app Hvornår: 2011 – 2014 Initiativtager: Hamar kommune Pris: 280.000 kr.</p>

Ecosistema Urbano har fokuseret på at opbygge en stærk identitet for den digitale platform fra begyndelsen. Det har de gjort ved at opretholde en rask strøm af opdateringer på nogle faste hjemmesider og blogs samt andre sites. De har ønsket at tiltrække mange forskellige fagligheder og nationaliteter. De har bl.a. gennemført online værksteder, der er netbaserede åbne værksteder hvor mange forskellige nationaliteter deltog med input. De har også udviklet en app, der gav mulighed for at dele tanker om et konkret sted. Den skulle fungere som en database med hamarindbyggernes tanker, ønsker og behov i forhold til Stortorget. Desværre blev den ikke rigtig brugt efter hensigten. Kommunen har ikke været klar.

”Vi mangler et værktøj i kommunen som kan sætte folks digitale forslag i system”
siger planlægger Kari Nielssen fra Hamar Kommune

Aldrig før har så mange borgerne deltaget i en planlægningsproces. Det har især gjort stort indtryk på kommunens medarbejdere at både byens højskole, frikirke og lær-norsk skole samt andre mindre netværk har følt sig velkommen i skabelsen af byens centrum - en inddragelse som uden tvivl skyldes Ecosistema Urbanos åbne og fordomsfri tilgang til en inddragelsesproces, fortæller Kari Nielssen.

Skolelærer Audun Jensen, der har været meget aktiv i processen, har bl.a. brugt instagram ved indvielse af torget. Men det gik heller ikke så godt. Han fik kun ca. 15 fotos ind. Han erkender, at de unge nås bedst gennem de sociale medier, men de voksne kan ikke deres sprog. Det er hans erfaringen at man ikke skal blande sig direkte. Derfor har han ansat unge, der står for at kommunikere til andre unge på de digitale medier. Det ser ud til at være en succes. Han tror i øvrigt, at der med tiden vil blive installeret flere af de oprindeligt planlagte ting på pladsen. F.eks. mere grønt eller mere lys. Pladsen er slet ikke færdig endnu. Vi har kun set begyndelsen.

Erfaringer og gode råd

- Det virtuelle univers er godt til at invitere udlandet ind i processen. Det giver nye spændende input
- Sæt god tid af. Det tager tid at bearbejde nye ideer udefra.
- Overvej nøje, hvordan de mange input skal bruges og sorteres
- Inviter pressen indenfor. Lokalpressen betyder meget for politikerne.
- Ansæt de unge til at kommunikere med de unge på de sociale medier.

Links

- <https://www.facebook.com/dreamhamar> (opret. jun. 11 - sidst opdateret i sep. 12 – 618 likes).
- <http://www.archdaily.com/175516/citizens-redesign-their-city-in-dreamhamar-ecosistema-urbano/>
- <http://gehlcitiesforpeople.dk/2014/03/05/evolving-scandinavia/> (link til Gehl og en god video).
- <http://ecosistemaurbano.org/english/online-workshops-open-to-participants-hamar-experience-session-2/> (info om 2 online workshops i 2011).
- <http://ecosistemaurbano.com/portfolio/about/> (fin video også)
- <http://www.dreamhamar.org/2011/10/dreamhamar-application-is-ready/> (App).